sînt prezentate « nudurile », « maternitatea », și « monumente publice » sau « proiecte de monumente ».

Preocupat constant de figura monumentală, artistul a interpretat momente revoluționare din trecutul de luptă al poporului nostru, la care îl obligă conștiința sa etică.

O sală este rezervată mai ales proiectelor de monument, din care putem cita două grupuri de personaje componente ale monumentului « 1907 », ridicat în 1959 la Buzău și proiectul de monument al lui Nicolae Bălcescu (1955).

Monumentul « 1907 » reprezintă un conflict social, deosebit de dramatic și de o mare semnificație, prin tema care o oglindește. În această lucrare, prin dramatismul ei, Medrea redă suferința, revolta și lupta răsculaților.

În sala din dreapta holului se află și statuia în ghips a patriotului Vasile Lucaci (1932) în prima versiune. Personalitatea dîrză a luptătorului ardelean este tratată sintetic printr-o îmbinare de linii și forme a realității sub raportul concepției și a limbajului. Statuia este unul din cele mai reușite monumente ale artei statuare românești.

Litoralul Mării Negre, este și el împodobit cu o serie de compoziții statuare care oglindesc viața nouă a patriei (« Pescarii », 1959, « tipuri de femei tinere » și cîteva « maternități »). Machetele acestor lucrări se află în încăperile din subsolul muzeului.

Prin « maternitate » sau « nud » Medrea ajunge la o formă condensată, renunțînd la orice gest patetic și expansiv, rezultat dintr-o purificare a materiei care este redusă la esențial. Evită contorsiunile și gesticulația, sugerînd vigoarea și vitalitatea prin acea sinteză expresivă întemeiată pe armonizarea și organizarea maselor și volumelor în spații ritmate de linii.

Atît « nudul » cît și « maternitatea » sînt rezolvate de fiecare dată cu adaosul de senzualitate sănătoasă ce-l caracterizează în lucrările de acest gen.

Departe de a idealiza frumusețea umană, toate aceste maternități, spiritualizate printr-un lirism poetic, creează forme pline, planturoase, cu o carnație abundentă fără a trece în disgrațios, grotesc sau diform, ci dimpotrivă exprimînd forța, vitalitatea, sănătatea și duioșia. Mișcarea, adeseori, este accentuată prin înclinarea corpului și distanțarea picioarelor, creînd ritmuri și legături de idei și sentimente între personajele unui grup.

Muzeul Cornel Medrea este un factor activ pe linia răspîndirii culturii, prin păstrarea creației unui remarcabil reprezentant al sculpturii românești.

ÎN MEMORIA POETULUI OCTAVIAN GOGA

G. MAKSUTOVICI

Cu 30 de ani în urmă, la 7 mai 1938, în castelul de la Ciucea, se stingea din viață poetul Octavian Goga. Deschis de curînd pentru marele public, castelul reprezintă un frumos și interesant punct muzeistic. De fapt, aici se află un complex muzeistic compus dintr-o mică expoziție etnografică, aflată în două cămăruțe din clădirea anexă a castelului, din Casa albă, unde sînt expuse diferite litografii și fotografii de epocă, reprezentînd peisaje și clădiri-monumente, dintr-o bisericuță din lemn, adusă în anul 1939 din satul Gălpîia-Zalău — datînd din a doua jumătate a secolului al XVII-lea, apoi din mausoleul lui Octavian Goga, lucrat în mozaic, și castelul propriu-zis, asupra căruia vom insista mai mult cu prezentarea, deoarece exponatele de aici privesc îndeaproape viața și activitatea poetului.

Datorită așezării topografice, vizitarea castelului se face de la etaj, spre parter. Prima cameră este cea afectată bibliotecii. Peste 9 000 de volume, dintre cele mai diverse ca autori și tematică, umplu această încăpere în care poetul a întîrziat de multe ori răsfoind și citind cărțile sale dragi. Tot aici se află o hartă veche a Transilvaniei, din anul 1566, o ladă maură din secolul al XVI-lea, sculptată în lemn de cedru, adusă de Octavian Goga din Spania, precum și bustul poetului executat de Dimitriu Bîrlad în 1934.

Sala a doua, fosta cameră de lucru, se remarcă prin numărul mare de fotografii, dintre care o semnalăm pe cea a poetului împreună cu

▶

https://biblioteca-digitala.ro

soția, făcută în aprilie-mai 1938, deci cu cîteva zile înainte de moarte, diferite obiecte de artă, ca de exemplu o vitrină cu obiecte de cult (artă brîncovenească), icoane pe sticlă și tablouri de Grigorescu și Luchian.

În sala a treia — salonul, în afară de mobilierul specific, se află un scrin ce a aparținut lui Avram Iancu, cîteva obiecte din bronz dezgropate de sub lava de la Pompei, porțelanuri chinezești, tablouri de Th. Palady, sculpturi de C. Medrea și Milița Pătrașcu, pianul și alte obiecte.

La parter, în holul de primire sînt expuse două vitrine cu manuscrise, ele reflectînd o parte din activitatea scriitoricească a lui Octavian Goga.

Tot aici se află expuse mai multe tablouri, o ladă florentină din secolul al XVI-lea, un birou ș. a.

Ultima sală a castelului, salonul galben, cuprinde numeroase obiecte de artă, miniaturi pe pergament, tablouri semnate de Lucian Grigorescu, Rodica Maniu, Pascin, Löwendal etc.

Bogăția și varietatea exponatelor dau vizitatorului prilejul unei priviri de ansamblu asupra vieții, relațiilor și preocupărilor lui O. Goga, însă nu ne oferă o imagine completă asupra personalității acestuia, ca poet și a locului său în cultura românească.

Se simte lipsa unei tematici științifice, a unei organizări muzeistice care să ofere posibilitatea aprofundării și cunoașterii unor aspecte inedite din viața și activitatea sa.

De asemenea lipsesc, din expunere, operele poetului tipărite în trecut și astăzi, prețuirea de care se bucură versul său în țară și în lume. Organizarea unor panouri cu texte explicative a unor vitrine cu tipărituri și manuscrise este necesară publicului larg și mai ales elevilor și tineretului.

Străduințele organelor locale și ale Comitetului de cultură și artă județean ar trebui să ofere în viitorul apropiat publicului o unitate muzeală modernă, deosebit de atractivă și interesantă, care să satisfacă cele mai exigente gusturi avînd în vedere condițiile actuale de spațiu și valoarea inestimabilă a exponatelor și a resurselor încă necercetate și nefolosite privitoare la scrierile și personalitatea culturală a lui Octavian Goga.

CASA-MUZEU „GEORGE STEPHĂNESCU" CĂPĂȚÎNENI — ARGEȘ

ION CRUCEANĂ

Pitită în mijlocul unei livezi de meri, peri și nuci, unii din ei sădiți chiar de mîna lui George Stephănescu, casa, pe al cărui zid de la intrare stă scris anul cînd a fost construită — 1873 —, este azi prilej de adîncă emoție și recunoștință față de creatorul școlii de cînt și primul simfonist român.

La ridicarea construcției într-un stil vechi românesc, tipic locului, a lucrat meșterul Enache, adus special de la București, ajutat de un meseriaș local, Miulică, din Aref, care în timpul liber cînta din frunză *„de răsuna toată valea Argeșului"*.

O dată recunoașterea exterioară făcută, pășești în camera de lucru a artistului, printr-un coridor care poartă și el urmele autenticității. Scaunele și mobila de epocă, masa mare din mijloc la care altădată au stat la taifas, depănîndu-și gîndurile, mulți dintre înaintașii de seamă ai culturii naționale, îi împrospătează atmosfera însuflețită a discuțiilor avîntate de altădată.

O fereastră mare și largă, cu deschiderea spre cetatea lui Țepeș, face să pătrundă cît mai multe raze de soare pe clapele pianului deschis și gata să primească la pupitru și acum mîna celui care i-a mîngîiat coardele mai bine de șapte decenii. Cumpărat în 1848 de la Viena, după focul cel mare, pianul a fost folosit mai întîi de Maria Hagi Ștephan, mama compozitorului și apoi a rămas moștenire fiului său, azi devenind piesa principală din muzeu, pe lîngă vioara construită de lutierul vienez Gabriel Lamboc în 1857, de sfeșnicele de alamă cu brațe în cruce, de fotografii, de fotocopii de pe partituri sau tablouri celebre, ▶

https://biblioteca-digitala.ro